

JOHN
GRISHAM

VĒJAI
KAMINO
SALOJE

ROMANAS

PIRMAS SKYRIUS

PIRMASIS SMŪGIS

1.

Suktis Leo pradėjo vėlyvą liepą neramiuose rytiniuose Atlanto vandenyse, per porą šimtų mylių į vakarus nuo Žaliojo Kyšulio. Netrukus jį pastebėjo iš palydovų, suteikė vardą, kaip priklauso, ir klasifikavo kaip atogrąžų minimumo sritį. Po keleto valandų jo statusas buvo pakeistas į atogrąžų audrą.

Visą mėnesį smarkūs sausvėjai pūtė skersai Sacharos, o ties pusiauju susidūrę su drėgnųjų oro masių frontais virsdavo galingais verpetais ir traukdavo į vakarus ieškodami sausumos. Prieš pradedant savo kelionę Leo, jau trys atitinkamais vardais pakrikštytos audros viena po kitos grėsmingai artinosi prie Karibų jūros pakrančių. Bet jos judėjo nuspėjamomis trajektorijomis ir galų gale baigėsi stipriomis liūtimis. Daugiau jokios žalos neprisidarė.

Tačiau nuo pat pradžių buvo aišku, kad Leo judėjimo trajektorija visiškai nenuspėjama. Jis buvo kur kas permainingesnis ir grėsmingesnis. Kai galų gale išleido paskutinį kvapą Vidurio Vakaruose, jam buvo suversta kaltė už trisdešimt penkis pražudytus žmones ir penkiais milijardais įvertintą turtinę žalą.

Bet lig tol jis nepaisė jokių klasifikacijų ir ūmiai augo nuo atogrąžų minimumo iki atogrąžų audros, o tada — ligi

įsisiautėjusio uragano. Pasiekęs trečią kategoriją ir įsismarkavęs iki 120 mylių per valandą, jis smogė visa galybe Terksui ir Kaikosui, salose sugriovė kelis šimtus namų ir pražudė dešimt žmonių. Aplenkęs Kreivąją salą, Leo pasuko kiek kairiau ir taikėsi į Kubą, prieš prigesdamas įpiečiau Andro salos. Per Kubą jis vos kiogolino, nes jo akis, netekusi galios, nusilpo — kaip kuklus ciklonas Leo atnešė daug lietaus, bet vėjais nepasižymėjo. Tada vėtra pasuko į pietus, kad užpiltų Jamaiką ir Kaimanų Salas, o tada, vos per dvidešimt valandų, Leo vėl susitelkė į tobulą akį ir patraukė šiaurėn, kur jį maloniai kvietė šilti Meksikos įlankos vandenys. Audrų sekimo programos nubraižė jam maršrutą, kaip įprasta, tiesiai link Biloksio, bet Leo, regis, turėjo savų sumanymų ir nebuvo labai linkęs paisyti jam siūlomų kelių.

Jis dar kartą ūmai išaugo ir įsibėgėjo — taip per mažiau negu dvi dienas Leo gavo savo asmeninį naujienų kanalą per kabelinę televiziją, o Las Vegase buvo statoma už vieną ar kitą vietovę, į kurią jis galėtų smogti pirmiausia. Būriai patrakusių filmavimo grupių lėkė kuo greičiau tiesiai pavojui į nasrus. Nuo pat Galvestono iki Pensakolos buvo paskelbtas aliarmas. Naftos kompanijos šoko gelbėti dešimties tūkstančių darbuotojų Meksikos įlankos grėžimo bokštuose ir kaip visada užkėlė kuro kainas — tiesiog šiaip, o kodėl gi ne? Penkiose valstijose pradėti įgyvendinti evakuacijos planai. Ištiesos laivų flotilės ir lėktuvai kuo greičiau metėsi į sausumą, ieškodami prieglobsčio. Pasiekęs jau ketvirtą kategoriją ir krypuodamas tai į rytus, tai į vakarus, bet užtikrintai judėdamas šiaurėn, Leo, regis, buvo pasmerktas visu savo bjaurumu smogti žemynui ir tapti reikšmingu istoriniu veikėju.

O tada jis vėl prigeso. Už trijų šimtų mylių į pietus nuo

Mobilio jis dėjosi suksias kairėn, bet tada iš lėto pasuko rytų pusėn ir regimai nusilpo. Dvi dienas pukšėdamas ritosi link Tamos, o tada ūmai atsigavo ir pasiekė pirmą kategoriją. Dėl įvairovės kurį laiką judėjo tiesiai, ir jo akis prašvilpė pro Sent Pitersbergą, vėjuodama šimto mylių per valandą greičiu. Viską apsėmė, dingo elektra, silpnesnės konstrukcijos namus sulygino su žeme, bet aukų buvo išvengta. Tada Leo traukė ketvirtuoju federaliniu greitkelio, išpildamas po dešimt colių vandens Orlande ir po aštuonis — Deitona Biče, o paskui vėl paliko sausumą ir dar kartą patapo paprastu atogrąžų minimumu.

Kai Leo išgarmėjo atgal į Atlanto vandenyną, sinoptikai jam jau tarė sudie. Pasak jų modelių, ciklonas turįs išplaukti į vandenyno platybes ir ten pagąsdinsias nebent krovinius laivus.

Tačiau Leo planai buvo kitokie. Nukeliavęs, kaip priklausė, du šimtus mylių į rytus nuo Sent Ogastino, jis pasuko šiaurėn, o tada įgavo pagreitį. Jo vijos vėl tampriai susisuko jau trečią kartą. Visus modelius teko perskaičiuoti iš naujo ir vėl skelbti aliarmą. Kitas keturiasdešimt aštuonias valandas jis vis labiau telkė jėgas, o jo akis tarsi žvalgėsi į pakrantę, ieškodama naujos aukos.

2.

Kamino salos Santa Rosos miesto „Iļankos“ knygyne visi — tiek darbuotojai, tiek pirkėjai — tik ir tekalbėjo apie audrą. Iš tiesų, apie Leo be perstojo sukosi šnekos visoje saloje, ir visur — nuo Džeksonvilio pietuose iki pat Savanos

šiaurėje. Dabar jau visi buvo prisiklausę naujienų ir galėjo autoritetingai pareikšti, kad ištisus dešimtmečius joks uraganas nėra smogęs į Floridos pakrantes šiauriau Deitona Bičo. Tėra pasitaikę tik nestiprių vėtrų, uraganams skubant toliau į šiaurę link Karolinų. Pasak vienos teorijos, Golfo srovė, srūvanti už šešiasdešimties mylių, veikė kaip užkarda, sauganti Floridos paplūdimius nuo uraganų. Ji atrems ir šitą nenuoramą Leo. Tiesa, buvo ir kita teorija, jog sėkmės atsargos išseko ir dabar tai jau smogs, kad maža nepasirodys. Netilo kalbos apie trajektorijų modelius. Majamio uraganų centras pateikė tokią trasą, pagal kurią Leo išsiunčiamas tolyn į jūrą, taip ir nepasiekęs sausumos. Bet europiečiai teigė, kad jis, įgavęs ketvirtą kategoriją, įsiverš į pakrantę įpiečiau Savanos ir užpils žemumas. Jei Leo ir patvirtino kokią nors prognozę, tai tik tą, jog jam nuspėjauti į visas prognozes.

„Įlankos“ knygyno savininkas Briusas Keiblas, ragindamas paskubėti pirkejus ir priekaištaudamas darbuotojams, kodėl jie neužsiima savo darbais, viena akimi vis sekė orų kanalo naujienas. Danguje nebuvo nė debesėlio, tad Briusas tikino save, kad Kamino sala yra iš tiesų visiškai apsaugota nuo pavojingų uraganų. Jis čia jau gyvena dvidešimt ketverius metus ir nė sykio nematė jokios baisios audros. Jo knygyne vykdavo bent ketvertas skaitymo vakaronių per savaitę — viena tokių, ypatinga, nusimato rytoj vakare. Leo tikrai nesujauks malonios vakaronės, kurią Briusas ruošė vienos iš savo mėgstamiausių autorių sugrįžimo proga.

Mersera Man baiginėjo savo du mėnesius trukusias gastroles, kurios buvo kaip reta sėkmingos. Jos antrasis romanai „Tesa“ susilaukė karštų aptarimų ir šiuo metu pateko į perkamiausių knygų dešimtuką. Recenzijose žarstytasi pagyromis,

ir niekas nebūtų pagalvojęs, kad pirkėjai taip greitai išgrabs-
tys knygas. Kadangi šis romanas įvardintas kaip meninė li-
teratūra, o ne populiarioji, atrodė, kad jai lemta tenkintis
žemesnėmis pozicijomis sąraše, jei į ją pakliūtų iš viso. Tiek
leidykla, tiek autorė vylėsi, kad pavyks parduoti trisdešimt
tūkstančių egzempliorių (tiek popierinių, tiek elektroninių),
tačiau romanas pranoko bet kokius lūkesčius.

Mersera buvo giliai įleidusi šaknis šioje saloje — ji čia
nuo mažumės vasarodavo su savo senele Tesa, kuri ir įkvėpė
rašytoją šiam romanui. Prieš trejetą metų visą mėnesį pra-
leido šeimos vasarnamyje prie jūros ir sugebėjo išpainioti į
vietines negandas. Ji taip pat suspėjo pašėlioti ir su Briusu,
kuriam tai buvo eilinis meilės nuotykis.

Bet šįkart Briusas neketino ieškoti intymių pažinčių,
arba bent jau dėjosi, kad jam tai nerūpi. Dabar buvo užsiė-
męs knygyno reikalais ir rūpesčiu, kaip sukviesti kuo dau-
giau žmonių į Merseros knygos pristatymą. Juk tai svarbus
įvykis. „Įlankos“ knygynas garsėjo kaip vienas įtakingiausių
šalyje, nes Briusui visad pavykdavo sutraukti didelius būrius
lankytojų ir išjudinti lentynų turinį. Niujorko leidyklos var-
žėsi viena su kita, kad tik galėtų išsiųsti savo autorius į salą.
Dažniausiai čia atvykdavo jaunos gastroliuojančios rašytojos,
kurios tikėdavosi gerai praleisti laiką. Briusas visad laukdavo
svečių — kartu gurkšnodavo vyną, vakarieniaudavo, popu-
liarindavo jų knygas, rengdavo vakarėlius.

Mersera buvo pasiryžusi atvykti ir nesigrėžiojo atgal.
Visų pirma todėl, kad ją šiose vasaros gastrolėse lydėjo
naujas vaikinai. Briusui buvo tas pat. Jis tiesiog džiaugėsi,
kad ji atvyks pakylėta, su savo nuostabiu naujuoju romanu.
Jis jau prieš šešetą mėnesių perskaitė dar nesuredaguotą

tekstą, ir nuo to laiko pradėjo reklamuoti knygą. Jam, kaip įprasta, knyga patiko, todėl išsiuntė nemažai laiškų draugams ir pirkėjams, visai girdamas „Tesa“. Taip pat sukviėtė knygų pardavėjus iš visos šalies ir ragino juos užsipirkti šio romano egzempliorių. Briusas keletą valandų šnekučiavosi telefonu su Mersera, pasakodamas, kur jai vykti, kurių knygynų vengti, kurių apžvalgininkų nepaisyti, su kuriais žurnalistais praleisti daugiau laiko. Jis, netgi neprašomas, dar davė keletą redakcinių patarimų — į dalį jų rašytoja atsižvelgė.

„Tesa“ buvo tikras Merseros proveržis, auksinė proga užsikabinti ir padaryti gerą karjerą, nors šiaip jau Briusas ja tikėjo nuo pat pirmosios knygos, kuri nesusilaukė didelio dėmesio. Ji nepaliovė juo žavėtis, nepaisydama meilės nuotykių, dėl kurių susvyravo pasitikėjimas vienas kitu, bet Briusas jai atleido. Šiaip Briusas buvo mielas, nors gana suktas veikėjas ir, be jokios abejonės, didelė jėga nuožmiame prekybos knygomis pasaulyje.

3.

Juodu tądien prieš renginį susitiko papietauti restorane Santa Rosos pagrindinėje gatvėje, už šešių kvartalų nuo knygyno. Briusas pietų kitaip ir neįsivaizdavo — jie turi būti senamiesčio restorane, su vienu arba dviem vyno buteliais, kartu turi pietauti prekybos atstovas, gastroliuojantis rašytojas arba koks nors jo remiamas vietinis žmogus. Verslo pietūs, kurių sąskaitos perduodamos buhalterui. Briusas atvyko keliomis minutėmis anksčiau ir tiesiu taikymu atsisėdo

prie savo mėgstamo staliuko terasoje, iš kur atsiveria vaizdas į šurmuliuojančią krantinę. Paflirtavo su padavėja ir užsisakė butelį „Sancerre“ vyno. Merserai su vėjeliu įlėkus vidun, jis atsistojo, apkabino ją ir tvirtai paspaudė Tomui, jos naujam kompanionui, ranką.

Jie prisėdo, Briusas papildė vyno. Teko pakalbėti ir apie Leo, nes šis tebesisukiojo aplink, bet greitai numojo į jį ranka: esama ir svarbesnių reikalų.

— Jis traukia link Nags Hedо, — užtikrintai pareiškė Briusas.

Mersera atrodė dar gražesnė nei anksčiau — jos ilgi tamsūs plaukai buvo kiek patrumpinti, o riešutų rudumo akys žibėjo nuo sėkmės, kurią atnešė jos bestseleris. Kelionės ją gerokai išvargino, tad rašytoja džiūgavo, kad viskas jau baigiasi, bet tuo pačiu metu mėgavosi šia akimirka.

— Trisdešimt keturios vietos per penkiasdešimt vieną dieną, — tarė ji šypteldama.

— Tau pasisekė, — atsakė Briusas, — gerai žinai, kaip leidyklos spaudžia pinigus šiais laikais. Mersera, tu visus pribloškei. Perskaičiau aštuoniolika recenzijų, ir visos iki vienos — palankios.

— Ar su Sietlu buvai susitikęs?

— Tam bukapročiui niekas neįtinka. Pažįstu tą tipą. Pamatęs recenziją, paskambinau jam ir išdėjau į šuns dienas.

— Tikrai, Briusai?

— Toks mano darbas. Aš savo rašytojus ginu. Jei jį kada sutiksiu, tai gaus marmūžen.

— Ir nuo manęs perduok smūgį, — tarė juoktis pradėjęs Tomas.

Briusas pakėlė taurę ir tarė:

— Nagi, išgerkim už „Tesa“. Už penktą numerį *Times* reitinge, kuris kils dar aukščiau.

Visi pritariamai gurkštelėjo vyno.

— Man vis dar sunku patikėti, — pasakė Mersera.

— Ir dar nauja sutartis, — tarė Tomas, vogčiomis žvilgtelėjęs į Merserą. — Gal pasakykim?

— Aš jau žinau naujienas, — atsakė Briusas. — Bet papasakokit. Noriu sužinoti išsamiau.

Mersera vėl nusišypsojo ir pradėjo pasakoti:

— Mano agentas skambino širyti. „Viking“ siūlo apvalią sumelę už dar dvi knygas.

Briusas vėl pakėlė taurę:

— Nuostabu. Tie žmonės — ne kvailiai. Sveikinu, Mersera. Puiki žinia.

Aišku, Briusui norėjosi daugiau smulkmenų, ypač kokia ta „apvali suma“, bet jis daugmaž numanė. Merseros agentas buvo senas vilkas, kuris išmanė, ką daro, ir dabar galėjo tvarkyti tą naują dviejų knygų reikalą su septyniomis leidyklomis. Po daugelio metų nesėkmių mis Man dabar žengė į naują pasaulį.

— O kaip dėl teisių pardavinėti knygą užsienyje? — paklausė Briusas.

— Nuo kitos savaitės pradėsime jomis prekiauti, — atsakė Mersera.

Jos pirmąsias knygas vos pavyko parduoti vietoje. Apie honorarus iš prekybos užsienyje nebuvo nė kalbos.

— Britai ir vokiečiai ją bemat išgraibstys. Italams ir prancūzams irgi patiks, kai bus išversta, jiems toks pasakojimas — kaip tik, lengvai sueis. Žiūrėk, tave išvers į kokias dvi dešimt kalbų greičiau, nei apie tai sužinosi. Tai neįtikėtina.

— Matai, ką aš tau sakiau? Jis išmano, ką daro, — tarė Tomui Mersera.

Priėjus padavėjai, jie dar kartą susidaužė taurėmis.

— Tokiam reikalui būtinas šampanas, — paskelbė Briusas ir greitomis užsakė butelį, kiti nė nesumojo.

Jis klausinėjo apie gastroles, stengėsi išpešti kuo daugiau apie kiekvieną jos aplankytą knygyną. Žinojo praktiškai visas rimtesnes šalies knygų parduotuves ir kaip įmanydamas stengėsi kuo daugiau jų aplankyti. Atostogas jam atstodavo savaitė kur nors Napoje ar Santa Fè, kur ne tik lankydavo vietinius restoranus, bet ir sukdavosi apie geriausius netinklinius vietos knygynus ir mezgė pažintis su jų savininkais.

Briusas pasiteiravo apie vieną mėgstamiausių knygų krautuvių — „Aikštės“ knygyną Oksforde. Pagal jį kūrė ir savo „Įlanką“. Pastaruoju metu Mersera gyveno Oksforde ir dėstė kūrybinį rašymą „Misėje“*. Pagal sutartį dar buvo likę dėstyti metus, ir ji tikėjosi gausianti ilgalaikę sutartį. Šita „Tesos“ sėkmė, bent jau Briuso nuomone, leis jai nesunkiai gauti etatinį darbą universitete. Jis jau mintyse brėžė planus, kaip galėtų jai pagelbėti.

Padavėja papildė šampano ir priėmė užsakymus. Jie dar sykį išgėrė už naująją sutartį, nes laikas, regis, buvo sustojęs.

Tomas, kuris daugiausia tik klausėsi, tarė:

— Mersera mane perspėjo, kad į pietus žiūri rimtai.

Briusas nusišypsojo ir atsakė:

— Tikrai. Dirbu nuo aušros iki sutemų, todėl popietė —

* T. y. Misisipės universitete (*vert. past.*).

puiki proga išlįsti iš knygyno. Tik taip galiu pasiteisinti. Šiaip pietų metą dažniausiai prasnaudžiu.

Mersera kuklinosi dėl savo naujojo draugo. Ji leido aiškiai suprasti, kad dabar susitikinėja su nauja simpatija, ir kad jam bus skirtas visas dėmesys. Briusas gerbė tokį Merseros pasirinkimą ir iš tiesų džiaugėsi, kad ji susirado rimtą vyrųką, o ne kokį pašlemėką. Tomui, panašu, buvo netoli trisdešimtys, jis buvo keleriais metais jaunesnis už Merserą.

Briusas pabandė ir iš jo ką nors išpešti:

— Ji sakė, tu — irgi rašytojas.

— Na taip, tik nelabai kas mano kūrybą leidžia. Aš pas ją mokausi, — tarė jis nusišypsojęs.

Briusas sukrizeno ir tarė:

— Aha, supratau. Tai miegi su savo dėstytoja. Na, pažymius tikrai turėsi gerus.

— Liaukis, Briusai, — tarė Mersera, bet nusišypsojo.

— Baigiau amerikiečių literatūros studijas Grinelyje. Trejus metus dirbau *The Atlantic* redakcijoje. Kaip laisvai samdomas rašytojas — poroje internetinių žurnalų. Parašiau gal tris tuzinus novelių, porą baisingų romanų — niekas iš viso to normaliai neišleista. Dabar sukiojuosi „Misėje“, studijuju magistrantūroje ir mėginu susigaudyti, ką reiks veikti toliau. Pastaruosius porą mėnesių tampau jos lagaminus ir gerai leidžiu laiką.

— Jis ir — asmens sargybinis, asmeninis vairuotojas, reklamos agentas, asmeninis padėjėjas. Be to, nuostabus rašytojas, — papildė Mersera.

— Būtų įdomu pažiūrėti, ką esi parašęs, — tarė Briusas.

— Sakiau tau, Briusas visada pasiryžęs padėti, — Mersera pasisuko į Tomą.

— Sutarta. Kai tik turėsiu parašęs ką nors verta skaityti, atsiųsiu, — atsakė Tomas.

Mersera žinojo, kad iki vakarienės Briusas internete iškapstys visus Tomo straipsnius, parašytus *The Atlantic*, ir visa kita, ką tik galima rasti, ir susidarys aiškią nuomonę apie jo sugebėjimus.

Krabų salotos pasiekė stalą, ir Briusas įpylė dar šampagno. Jis pastebėjo, kad jo svečiai geria mažokai, bent jau kol kas. Toks jau buvo jo įprotis. Nieko negalėjo padaryti. Per kiekvienus pietus ar vakarienę, kiekviename bare Briusas tai pastebėdavo. Dauguma rašytojų moterų, su kuriomis linksmindavosi, lengvai įkaušdavo. Dauguma vyrų gerdavo juodai. Pasitaikydavo besigydančių nuo alkoholizmo, ir tokius Briusas vaišindavo tik šalta arbata.

Jis pažvelgė į Merserą ir paklausė:

— Tai kada — kitas romanas?

— Baik, Briusai. Leisk pasidžiaugti šia akimirka. Dabar nieko nerašau. Dar liko pora savaitių, iki prasidės paskaitos, ir aš pasižadėjau nerašyti nė žodelio.

— Protinga, bet labai neuždelsk. Sutartis dėl dviejų knygų su kiekviena diena ims slėgti vis labiau. O tu juk nebegalėsi rašyti trejus metus.

— Gerai, gerai, — gynėsi ji. — Bet juk galiu keletą dienų pailsėti?

— Savaite, ne daugiau. Pamatysi, šios dienos vakaronė bus bomba. Ar nusiteikusi?

— Žinoma. Visa šutvė bus?

— Aišku, tikrai nepraleis progos. Noelė dabar Europoje, siunčia tau linkėjimus, o visi kiti nekantrauja susitikti. Visi tavo knygą skaitė, ir visiems patiko.

— O kaip Endis? — paklausė Mersera.

— Vis dar blaivus, tai ten nebus. Paskutinė jo knyga buvo visai gera, neblogai ją pirk. Dabar daug rašo. Pasimatyti, jis sukiojasi čia.

— Dažnai apie jį pagalvoju. Toks mielas vyrukas.

— Nesijaudink, Mersera, jis laikosi gerai. Šutvė tebesilaiko draugėje ir kurį kartą susirinks ilgo pavakarojimo.

4.

Tomui atsiprašius į tualetą, Briusas tuojuo pasilenkė prie Merseros ir paklausė:

— O jis apie mudu ką nors žino?

— Ką — „apie mudu“?

— Negi pamiršai? O kaip mudviejų savaitgalis kartu? Pamenu, buvo nuostabu.

— Nežinau, Briusai, apie ką tu kalbi. To niekad nėra nutikę.

— Tvarka. Galim ir taip sakyti. O apie rankraščius?

— Kokius rankraščius? Čia dalykai iš praeities, kuriuos stengiuosi pamiršti.

— Šaunumėlis. Tai apie tai žinai tik tu, aš, Noelė ir, aišku, tie veikėjai, kurie sumokėjo išpirką.

— Aš — niekam nė žodžio, — ji gurkstelėjo vyno ir pasilenkė arčiau. — Briusai, bet kur visi pinigai?

— Giliai paslėpti ir traukia dėmesį. Neketinu jų judinti.

— Betgi — tokia sėkmė. Kam tau taip sunkiai dirbti?

— Čia ne darbas, Mersera, — tarė Briusas mauktelėjęs

gerą gurkšnį ir plačiai šyptelėjęs. — Tai mano savastis. Dievinu šitą darbą, be jo neišmanyčiau, ką daryti.

— O ar į tą darbą patenka šmirinėjimas juodojoje rinkoje?

— Aišku, ne. Esu pernelyg stebimas, be to, man dabar to nebereikia.

— Tai dabar veiki švariai?

— Švarus kaip gintaras. Man patinka suktis retų knygų pasaulyje, perku jų dar daugiau, bet viskas teisėta. Retsyškiais pasitaiko visokių įtartinų atvejų. Šioje srityje vis dar daug vagysčių, turiu prisipažinti, kad man ir pačiam kyla visokių minčių. Bet viskas pernelyg rizikinga.

— Šiuo metu.

— Šiuo metu.

— Briusai, tu beviltiškas, — Mersera papurtė galvą ir nusišypsojo. — Beviltiškas flirtuotojas, mergišius ir knygų vagišius.

— Tiesa. Bet aš parduodu daugiau tavo knygos egzempliorių negu bet kas kitas. Turėtum už tai mane mylėti, Mersera.

— Aš to nevadinčiau meile.

— Gerai. Tai gal pasigėrėjimu?

— Galim bandyti vadinti taip. Pereinant prie kitų reikalų, ar man šiandien reikia kažkam pasiruošti?

— Nemanau. Visi džiaugiasi, kad vėl galės su tavimi susitikti. Kai prieš trejus metus prapuolei, buvo iškilę visokių klausimų, bet aš tave pridengiau — sakiau, kad tavo namuose, kad ir kur tai būtų, šeimyninės bėdos. Paskui porą semestrų dėstei ir neturėjai laiko sugrįžti į salą.

— Bus tie patys veikėjai?

— Taip, tik, kaip sakiau, be Noelės. Endis, matyt, užsuks trumpam išgerti vandens ir pasisveikinti. Klausinėjo apie tave. Dar bus naujas rašytojas, gal tave sudomins. Toks Nelsonas Keras — buvęs advokatas iš stambios firmos San Fransiske. Jis pastukseno apie vieną klientą, gynybos rangovą, kuris nelegaliai pardavinėjo visokią mandrą karinę techniką Iranui, Šiaurės Korėjai ir panašioms mieliems kraštams. Prieš kokius dešimt metų dėl to buvo kilęs didelis triukšmas, bet dabar viskas seniai pamiršta.

— Kodėl man tai turėtų rūpėti?

— Tikrai. Šiaip ar taip, jo karjera subyrėjo į šipulius, bet už liežuvio kaišiojimą gavo krūvą žalių. Dabar jis, matyt, slapstosi. Truputį per keturiasdešimt, išsiskyręs, vaikų neturi, viską prisilaiko sau.

— Šita vieta tiesiog traukia visokius įtartinus tipus, ar ne?

— Nuo seno taip. Šiaip, jis — malonus vyrukas, bet nelingęs atvirauti. Nusipirko nuosavybės tenai, prie „Hiltono“. Daug keliauja.

— O apie ką rašo?

— Rašo, apie ką išmano — tarptautinė prekyba ginklais, pinigų plovimas. Geri trileriai.

— Skamba baisiai. Ar einasi parduoti?

— Šiaip taip, bet potencialo turi. Tau jo knygos gal ir nepatiktų, bet jis pats — dar ir kaip.

Tomas grįžo, tad pokalbis pasisuko apie šviežiausius leidybinius skandalus.

Briusas gyveno Viktorijos stiliaus name už dešimties minučių kelio pėsčiomis nuo „Įlankos“. Po privalomo popiečio poilsio savo kabinete biure, jis, dienai jau sukančias vakarop, nuėjo namo ir pradėjo ruošti vakarienei. Net ir pačiame vasaros įkarštyje mėgdavo savo ištaigingus patiekalus valgyti terasoje, po keliais senais girgždančiais ventiliatoriais, šalia gurguliuojančio fontano. Labiausiai mėgo pietų Luizianos virtuvę, tad šiam vakarui nusamdė virėją Klodą, kuo tikriausią kadžuną*, kuris saloje jau gyveno bene trisdešimt metų. Jis pasišvilpaudamas jau sukiojosi virtuvėje — virš ugnies kabino didelį varinį katilą. Juodu trumpai pajuokavo, bet Briusas turėjo ir taip ką veikti, užuot trynęsis virtuvėje. Virėjas buvo tikras tauškalys — tik įsišnekėk su juo, ir jis visai pamirš, kad kažką kepa.

Lauke laikėsi apie trisdešimties laipsnių karštis, tad Briusas užlipo į antrą aukštą persirengti. Jis išsmuko iš savo kasdienio dryžuoto švarko bei kaklaraiščio, užsimovė nutrintus šortus, apsivilko marškinėlius ir paliko basas. Grįžęs į virtuvę atidarė porą butelių šalto alaus — vieną padavė virėjui, kitą pasiėmė su savimi į terasą ir prisėdo prie stalo.

Tokiomis akimirkomis jis iš tiesų pasiilgdavo Noelės. Ji gabeno senienas iš Pietų Prancūzijos ir meistriškai mokėjo dekoruoti. Jos mėgstamiausias namų ruošos darbas — suruošti stalą vakaronei. Turėjo sukaupusi neįtikėtiną senovinių porcelianinių puodelių, taurių ir stalo įrankių kolekciją ir vis pildė ją naujais indais. Daugelį dalykų pirkdavo par-

* Kadžunai — prancūzų kilmės Luizianos ir aplinkinių valstijų gyventojai, XVIII a. atkeldinti iš Kanados.

duoti, bet rečiausius ir gražiausius dalykėlius pasilikdavo sau ir ištraukdavo tik esant progai. Noelės požiūriu, šauniai padengtas stalas — dovana svečiams. Niekas kitas nemokėjo taip padengti stalo kaip ji. Noelė mėgdavo paveiksluotis kartu prieš vakarienes ir jų metu, o geriausias nuotraukas įrėmindavo ir pakabindavo savo krautuvėje klientams pasigrožėti.

Stalas buvo dvylikos pėdų ilgio ir daugelį amžių stovėjo vienoje Langedoko vynyne. Jį rado prieš metus, kai drauge praleido mėnesį ieškodami prekių Prancūzijoje. Juodu pilnomis kišenėmis nešvarių pinigų kone nusiaubė Provanšą — visko prisipirko tiek daug, kad Avinjone teko nuomotis sandėlį.

Ant vaišių stalo krašto Noelė atsargiai išdėliodavo tobulus indus: dvylika senovinių porcelianinių aštuoniolikto amžiaus pradžios ekskliuzyvių tapytų lėkščių, daugybę sidabrinų įrankių — po šešis vienetus kiekvienam svečiui, tuzinus taurių ir stiklinių vandeniui, vynui ir gėrimams po valgio.

Dėl vyno taurių iškilo problemų. Regis, Noelės protėviai prancūzai gerdavo mažiau nei Briuso rašytojai amerikiečiai, nes į tas senovines taures, net sklidinai jas pripylus, tilpdavo apie aštuoniasdešimt penkis gramus. Viename triukšmingame vakarėlyje prieš keletą metų tiek Briusą, tiek jo svečius erzino tai, jog tas prašmatnias taures tekdavo pasipildyti kone kas dešimt minučių. Nuo to laiko ant stalo būna šiuolaikinių taurių, į kurias telpa po du šimtus dvidešimt gramų raudonojo vyno ir po šimtą septyniasdešimt gramų baltojo. Noelė, pati nelabai mėgstanti gerti, tylomis sutiko su tokiu pakeitimu ir Burgundijoje surado bokalų rinkinį, kuris įspūdi padarytų net Airijos regbio komandai.